

Põhiseadus 20. Õiguspraktika pragmatismist põhiseaduslikkuseni

Neljapäev, 4. oktoober

9.00–10.00 Hommikukohv (Vanemuise kontserdimaja, ukсед avatakse kell 8.30)

Plenaaristung. Põhiseaduse olek ja edasimine

(Vanemuise Kontserdimaja: veebiülekanne, saksa- ja ingliskeelsete ettekannete sünkroontõlge)

- 10.00–10.10 Avamine
Dr. iur. Priidu Pärna, Tallinna notari, Eesti Juristide Liidu tegevpresident
Ph.D. Erik Kergandberg, riigikohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor, Eesti Akadeemilise Õigusteaduse Seltsi esimees
- 10.10–10.40 **Märt Rask**, *Riigikohtu esimees*
Põhiseadus 20
- 10.40–11.10 Repliigid. Kas Eesti saab 1992. aasta põhiseadusega edasi minna?
Jüri Adams, *Põhiseaduse Assamblee liige*
Tõnu Anton, *Riigikohtu halduskolleegiumi esimees*
Jüri Raidla, *advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcoux juhtivpartner*
- 11.10–11.40 Prof **Bernd Baron von Maydell**, *Müncheni Max Plancki nimelise sotsiaalõiguse ja sotsiaalpoliitika instituudi emeriitdirektor*
Sotsiaalsed põhiõigused majandus- ja rahanduskriiside tingimustes
- 11.40–12.15 Kohvipaus
- Juhatajad: **Indrek Teder**, *õiguskantsler*
Prof **Lauri Mälksoo**, *Tartu Ülikooli riigi ja rahvusvahelise õiguse instituudi juhataja*
- 12.15–12.45 Prof **Julia Laffranque**, *Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtunik, Tartu Ülikooli Euroopa õiguse professor*
Kas ja kuidas vaidlustada vaesust, demokraatia puudust ja õiguskaitse nappust?
Vaade õigusriigile läbi Euroopa Inimõiguste Kohtu silmade
- 12.45–13.15 Prof **Cesare Pinelli**, *Sapienza Ülikooli (Rooma) õigusteaduskonna avaliku õiguse professor*
Populism kui proovikivi konstitutsioonilisele demokraatiale
- 13.15–15.00 Lõuna, osalejate siirdumine sektsioonidesse

Esitlused:

- 14.30 **Jüri Heinla**, *Justiitsministeeriumi Riigi Teataja talituse juhataja, Eesti Juristide Liidu president*
Õiguse kättesaadavus ja Riigi Teataja uued võimalused
(Vanemuise Kontserdimaja)
- 14.30 Kriminaalmenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. Juura, 2012
Kõneleb **Eerik Kergandberg**, *riigikohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor*
Põhiõigustest kriminaalmenetluses. Juura, 2012
Kõneleb **Uno Lõhmus**, *Euroopa Kohtu kohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor*
(Tartu Ülikooli aula)
- 14.30 Prof Ilmar Rebase 100. ja dots Jüri Jegorovi 90. sünniaastale pühendatud näituse avamine. Kõnelevad prof **Jaan Sootak** ja prof Marju **Luts-Sootak**. Juridica e-lugemis: tutvustab Krisostomus (Dorpati Konverentsikeskus: IV korruse fuajee)

Avalik õigus I. Sotsiaalsete põhiõiguste kaitse ja õhuke riik

(Dorpati Konverentsikeskus: Struve I ja II, veebiülekanne)

- Juhatajad: **Ebe Sarapuu**, *Justiitsministeeriumi avaliku õiguse talituse nõunik*
Mag Erle Enneveer, *Riigikogu põhiseaduskomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja*
- 15.00–15.20 Dr **Lehte Roots**, *Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituudi avaliku õiguse õppetooli hoidja*
Euroopa sotsiaalsed põhiõigused ja Eesti sotsiaalkaitse
- 15.20–15.40 **Merle Malvet**, *Sotsiaalministeeriumi sotsiaalkindlustuse osakonna juhataja*
Õhukese riigi maatriksi mõju sotsiaalsete põhiõiguste disainile
- 15.40–16.00 **LL.M. Madis Ernits**, *Tartu Ringkonnakohtu kohtunik*
Võrdsuspõhiõigus sotsiaalriigi teenistuses
Arutelu
- 16.30–16.50 Kohvipaus

Avalik õigus II. Põhiseadus ja Euroopa Liit kohtumenetluses

(Dorpati Konverentsikeskus: Struve I ja II, veebiülekanne)

- Juhatajad: **Viive Ligi**, *Tallinna Ringkonnakohtu halduskolleegiumi esimees*
- 16.50–17.10 **Ph.D. Carri Ginter**, *Tartu Ülikooli Euroopa õiguse dotsent, advokaadibüroo Sorainen partner, vandeadvokaat*
Eesti kohtunik Euroopa Liidu superkohtunikuna
- 17.10–17.20 **Ph.D. Jüri Pöld**, *riigikohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor*
Kuidas mõista Eesti õiguse ja Euroopa Liidu õiguse vahetõrget põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse algatamisel?

17.20–17.40 *Mag. iur. Tiina Pappel, Tallinna Halduskohtu kohtunik*
Eelotsuse tulemusliku taotlemise võimalikkus esimese astme kohtus
Arutelu

Eraõigus I. Euroopa ühine müügiõigus – kas uus konkurent Eesti õigusele?

(Vanemuise Kontserdimaja: veebiülekanne, sünkroontõlge inglise keelde)

Juhataja: **Prof Irene Kull**, *Tartu Ülikooli tsiviilõiguse professor*

15.00–15.45 **Prof Hugh Beale**, *Warwicki Ülikool*
Euroopa ühise müügiõiguse ettepaneku ülevaade

15.45–16.15 **Prof Morten Fogt**, *Aarhushi Ülikool*
Euroopa ühise müügiõiguse head ja vead: ettevõtjate ja liikmesriikide vastukajad
Arutelu

16.30–16.50 Kohvipaus

Eraõigus II. Euroopa ühine müügiõigus – kas uus konkurent Eesti õigusele?

(Vanemuise Kontserdimaja: veebiülekanne, sünkroontõlge inglise keelde)

Juhataja: **Tiit Sepp**, *Tallinn notar*

16.50–17.05 **Prof Irene Kull**, *Tartu Ülikooli äriõiguse ja intellektuaalse omandi õppetooli juhataja*
Euroopa müügiõiguse võimalik mõju Eesti võlaõigusele

17.05–17.20 *Dr. iur. Martin Käerdi, advokaadibüroo Raidla Lejns & Norcous nõunik, Tartu Ülikooli tsiviilõiguse dotsent*

Euroopa müügiõigus – alternatiiv Eesti ettevõtja jaoks

17.20–17.35 *Dr. iur. Karin Sein, Tartu Ülikooli eraõiguse instituudi juhataja asetäitja, Tartu Ülikooli tsiviilõiguse dotsent*

Tarbijate õiguste kaitse Euroopa müügiõiguses – kas kõrgem tase Eesti tarbija jaoks?

Arutelu

Karistusõigus I. Süüteomenetlusõiguse arengusuunad tänases Euroopas

(Tartu Ülikooli aula: sünkroontõlge saksa ja inglise keelde)

Juhataja: **LL.M. Norman Aas**, *Riigi peaprokurör*

15.00–15.30 **Prof Martin Heger**, *Berliini Humboldti Ülikooli karistusõiguse, kriminaalmenetluse, Euroopa karistusõiguse ja uuema õigusajaloo õppetooli juhataja*

Võistleva ja uuriva menetluse elemendid Euroopa Liidu liikmesriikide kriminaalmenetluse seadustikes kui väljakutse kriminaalmenetlusõiguse euroopalikuks muutumisel

- 15.30–16.00 Prof **Laura Ervo**, *Örebro Ülikooli menetlusõiguse professor*
Ausa kohtumenetluse väljavaade Euroopas: tulevikuvision ja tänane olukord
Arutelu
- 16.30–16.50 Kohvipaus

Karistusõigus II. Jälitustegevusest avalikult ja lootustega ning vanasõnugi meeles pidades

(Tartu Ülikooli aula: sünkroontõlge saksa- ja inglise keelde)

Juhataja: **Erkki Koort**, *Siseministeeriumi sisejulgeoleku asekancler*

16.50–17.10 *Ph.D. Uno Lõhmus*, *Euroopa Kohtu kohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor*
Jälitustegevus: lootused ja ohud

17.10–17.30 *Mag. iur. Saale Laos*, *õiguskantsleri nõunik*
Jälitustegevusest – avalikult

17.30–17.40 **Rutt Teeveer**, *Tartu Maakohtu kohtunik*
Kohtuniku mõningad probleemid, kohaldamiseks vanasõna „üheksa korda mõõda, üks kord lõika“
Arutelu

20.00 Pidulik õhtu

(Teaduskeskus AHHA, uksed avatakse kell 19.30, suletakse kell 23.30)

Reede, 5. oktoober

Avalik õigus III. Põhiseadus ja Euroopa Liit – kas sõbrad või vaenlased?

(Dorpati Konverentsikeskus: Struve I ja II, veebiülekanne)

Juhatajad: **Ulrika Eesmaa**, *Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi nõunik*
Kari Käsper, *Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituudi lektor*

9.00–9.30 *Ph.D. Rait Maruste*, *Riigikogu põhiseaduskomisjoni esimees, Tartu Ülikooli külalisprofessor*
Põhiseadus ja Euroopa Liit – sõbrad või vaenlased?

9.30–10.00 Prof **Tanel Kerikmäe**, *Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituudi direktor*
Kas Euroopa Liit on õigusriik? Euroopa Liidu liikmesriigi ja Euroopa Liidu õiguskordade suhestumise meetodid

10.00–10.30 *Ph.D. Andres Tupits*, *EBS-i dotsent, Tartu Ülikooli õppeülesande täitja Euroopa Liidu õiguses ja pangandusõiguses*
Euroopa Liit Euroopa Liidu sees: majandus- ja rahaliidu liikmesuse põhiseaduslikud probleemid
Arutelu

11.00–11.30 Kohvipaus

Avalik õigus IV. Riik ja kohalik omavalitsus inimesele lähemaks – kas võimatu missioon?

(Dorpati Konverentsikeskus: Struve I ja II, veebiülekanne)

Juhatajad: Prof **Raul Narits**, *Tartu Ülikooli avaliku õiguse instituudi juhataja*
Priit Vinkel, *Riigikogu kantselei nõunik*

- 11.30–11.50 **LL.M. Hent Kalmo**, *õiguskantsleri nõuniku kt*
Rahvast ja rahvalähedusest
- 11.50–12.10 **Külli Nõmm**, *Riigikontrolli auditijuht*
Vaade haldusjuhtimisele. Kodanikku ei saa alandada kliendiks
- 12.10–12.30 **Tim Kolk**, *Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi nõunik*
Kohtulik omavalitsusreform?
Arutelu

Eraõigus III. 100 päevaga kohtuotsuseni – kas unelm või reaalsus?

(Tartu Ülikooli aula: veebiülekanne)

Juhataja: **Marko Aavik**, *Justiitsministeeriumi asekancler*

- 9.00–9.20 *Dr. iur. Meelis Eerik*, *Harju Maakohtu kohtunik, Eesti Kohtunike Ühingu esimees*
Tsiviilprotsessi tõhustamise plussid ja miinused
- 9.20–9.40 **Andres Hallmägi**, *vandeadvokaat*
Kohtumenetlus: elekter, paber ja inimesed
- 9.40–10.00 *Dr. iur. Anneli Alekand*, *Tallinna notar*
Notar kohtumenetluse kiirendajana
- 10.00–10.20 **Mati Kadak**, *Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja aseesimees, kohtutäitur*
Mag. iur. Toomas Saarma, *Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja eestseisuse liige, pankrotihaldur*
Kas täite- ja pankrotimenetlus 100 päevaga on võimalik?
Arutelu
- 11.00–11.30 Kohvipaus

Karistusõigus III. Karistusjärgne kinnipidamine

(Dorpati Konverentsikeskus: Baer'i saal)

Juhataja: *Dr. iur. Priit Pikamäe*, *Riigikohtu kriminaalkolleegiumi esimees*

- 9.00–9.30 Prof **Jüri Saar**, *Tartu Ülikooli kriminoloogia professor*
Õiguskultuur ja kuritegevuse kontroll

- 9.30–10.00 *Mag. iur. **Andres Parmas**, Riigikohtu kriminaalkolleegiumi nõunik*
Karistuspoliitika tulevikuväljavaated
Arutelu
- 11.00–11.30 Kohvipaus

Menetlusõigus. Kas menetlusökoonomia on eesmärk või vahend?

(Tartu Ülikooli aula: veebiülekanne)

Juhataja: Prof **Jaan Ginter**, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna dekaan

- 11.30–11.50 *Ph.D. **Eerik Kergandberg**, riigikohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor*
Menetlusökoonomia: teema piiritlemine, taustsüsteem ja spetsiifilised probleemid süüteo menetluses
- 11.50–12.10 *Dr. iur. **Villu Kõve**, riigikohtunik, Tartu Ülikooli tsiviilõiguse dotsent*
Kas tsiviilasja kiire lahendamise soov tapab asja õige lahendamise põhimõtte?
- 12.10–12.30 *Dr. iur. **Ivo Pilving**, riigikohtunik, Tartu Ülikooli haldusõiguse dotsent*
Menetlusökoonomia halduskohtutes
Arutelu
- 13.00–14.00 Lõuna (Dorpati Konverentsikeskus)

Poodiumidiskussioon

(Dorpati Konverentsikeskus: Struve I ja II, veebiülekanne)

Juhatajad: Prof **Ülle Madise**, Vabariigi Presidendi õigusnõunik, Tartu Ülikooli riigiõiguse professor
Sulev Valner, ajakirjanik

- 14.10–14.30 Prof **Marju Luts-Sootak**, Tartu Ülikooli õiguse ajaloo õppetooli juhataja
21. sajandi sotsiaalne ja liberaalne õigusriik. Liberté + Fraternité = 0?
Järgnevas diskussioonis osalevad Riigi peaprokurör **Norman Aas**, justiitsminister **Kristen Michal**, Sirbi peatoimetaja **Kaarel Tarand**, õiguskantsler **Indrek Teder** ning Eesti Arengufondi nõukogu esimees **Raivo Vare**.
- 15.30 Lõpetamine